

STRATEŠKI PLAN
2016.-2020.

Udruga za rehabilitaciju i edukaciju
VISOKI JABLANI

UVOD

Strateški plan Udruge za rehabilitaciju i edukaciju VISOKI JABLANI, za period od početka 2016. do kraja 2020. godine, izrađen je u razdoblju od rujna do prosinca 2015. godine. U procesu planiranja sudjelovali su članovi/ice Predsjedništva, zaposlenice - voditeljice projekata, te aktivni članovi/ice Skupštine Udruge.

Cilj izrade Strateškog plana je definiranje jasnih smjernica razvoja Udruge, pristupa vlastitom programskom i organizacijskom razvoju te pozicioniranju u području rada.

U predstojećem petogodišnjem razdoblju (2016 - 2020), naglasak u strateškom razvoju Udruge bit će na aktivnostima kojima će se:

1. promicati i zagovarati jednake mogućnosti i poštivanje temeljnih ljudskih prava osjetljivih i marginaliziranih društvenih skupina, posebice:
 - osoba s invaliditetom;
 - posebice žena s invaliditetom te nezaposlenih i teže zapošljivih skupina žena;
 - djece s teškoćama u razvoju, njihovih obitelji i skrbnika.
2. educirati i osvještavati djecu i mlade, kao i njihove odgajatelje, nastavnike, roditelje i skrbnike o ljudskim pravima, jednakim mogućnostima, prevenciji i suzbijanju diskriminacije te toleranciji i nenasilnoj komunikaciji;
3. osnaživati i podizati zapošljivost osoba s invaliditetom, nezaposlenih i teže zapošljivih žena te drugih teže zapošljivih društvenih skupina;
4. uključivati osobe s invaliditetom, nezaposlene i teže zapošljive žene te druge teže zapošljive društvene skupine na tržište rada;
5. jačati kapacitete Udruge za razvoj i pokretanje socijalnog poduzetništva te uključivanje osoba s invaliditetom, nezaposlenih i teže zapošljivih žena te drugih teže zapošljivih društvenih skupina u socijalno poduzetništvo;
6. pokrenuti projekti socijalnog poduzetništva kao i gospodarske djelatnosti Udruge;
7. nastojati osigurati samoodrživost organizacije sa snažnim kapacitetima i jasnom vizijom razvoja.

Kao dodatak Strateškom planu, djelatnici/e Udruge izradit će godišnje operativne planove koji će uključivati konkretne aktivnosti, rokove i podjele zadataka u svrhu ispunjenja strateških ciljeva.

Sadržaj:

O UDRUZI	4
NASTANAK I RAZVOJ UDRUGE.....	4
VIZIJA.....	9
MISIJA.....	9
VRIJEDNOSTI I PRINCIPI DJELOVANJA.....	10
CILJEVI	10
OPIS ORGANIZACIJE.....	11
ANALIZE.....	13
Nacionalni okvir.....	13
SWOT analiza.....	18
PEST analiza.....	20
ANALIZA DIONIKA.....	22
STRATEŠKI CILJEVI	23
STRATEŠKI CILJ 1. Umrežavanje i ostvarivanje suradnje sa srodnim organizacijama i institucijama.....	23
STRATEŠKI CILJ 2. Praćenje zakonske regulative i aktivno sudjelovanje u kreiranju relevantnih politika	23
STRATEŠKI CILJ 3. Razvoj programa i projekata, prikupljanje nepovratnih sredstava i realizacija programa/projekata	24
STRATEŠKI CILJ 4. Jačanje institucionalnih kapaciteta udruge	24
STRATEŠKI CILJ 5. Osiguravanje financijske samoodrživosti Udruge	25
STRATEŠKI CILJ 6. Promocija rada udruge.....	25
PRAĆENJE PROVEDBE STRATEŠKOG PLANA	26
FINANCIJSKA STRATEGIJA.....	26

O UDRUZI

NASTANAK I RAZVOJ UDRUGE

Udruga za rehabilitaciju i edukaciju VISOKI JABLANI je osnovana 10. svibnja 2011. na inicijativu grupe entuzijasta i filantropa, stručnjaka različitih profila. Od osnivanja do danas, Udruga je okupila 15-tak članova i članica; novinara, sociologa, pravnika, roditelja djece s teškoćama, osoba s invaliditetom i dr., koji su udružili snage kako bi dali svoj doprinos društvenom razvoju, zaštitili ljudskih prava i stvaranju uvjeta za osnaživanje, rast i razvoj prvenstveno socijalno osjetljivih društvenih skupina, ali i šire zajednice.

Od svog osnivanja do kraja 2013. godine, Udruga je provodila **Program profesionalne rehabilitacije i osposobljavanja civilnih žrtava mina**, s ciljem omogućavanja stradalnicima stjecanje strukovnih i/ili sličnih vještina koje će im pomoći da svojim radom zarade za vlastiti život i život svojih obitelji, i da se potpuno integriraju u društvene tijekove kao aktivni članovi društva, te je pokrenula on-line platformu za žrtve mina **Landmine Victims Speak Up** čiji razvoj je započet bez financijskih sredstava, zahvaljujući vrijednim volonterima Udruge. Program osposobljavanja je proveden u suradnji s *Udrugom žrtava mina Karlovačke županije*, a financiran je kroz Zinsmeister sponzorstvo MINE-EX - Humanitarne organizacije prijatelja Rotary kluba iz Njemačke.

Tijekom 2012. godine je provela i jednokratnu građansku inicijativu za razvoj lokalne zajednice pod nazivom **Mali korak za čovjeka, veliki za čovječuljka!**, kojim je mobilizirala mještane Rovinjskog Sela u radnu akciju uređenja seoskog dječjeg igrališta. Cilj je bio poboljšati kvalitetu života i odrastanja za najmlađe članove lokalne zajednice i njihove obitelji, te druženje i poticanje rasprave o ključnim nedostacima i problemima u zajednici, potrebnim investicijama, mogućim rješenjima i unapređenju razvoja lokalne zajednice. U akciju su uključena djeca i mladi lokalne zajednice i dječjeg vrtića „Neven”; roditelji i ostali članovi obitelji najmlađih stanovnika Rovinjskog Sela; pripadnici DVD-a Rovinjsko selo te zaposlenici Komunalne službe Grada Rovinja. Akcija je financirana kroz natječaj Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva iz Pule „Mali projekti za bolje sutra”.

U partnerstvu s *Udrugom žrtava mina Karlovačke županije*, *Udrugom osoba s invaliditetom "Prijatelj" Metković*, *Udrugom osoba sa cerebralnom paralizom "SRCE" iz Splita* i *Udrugom invalida Križevci*, te u suradnji s *Pravobraniteljicom za osobe s invaliditetom* razvijen je projekt **Activity and Inclusiveness = New Response to Disability**, čiji opći cilj je bio lobirati (na svim razinama vlasti) za političku i financijsku potporu tzv. „socijalnom modelu invaliditeta”, koji omogućuje osobama s invaliditetom da razviju vještine potrebne za punu socijalnu integraciju. Projekt je pratio implementaciju UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom te izradu Zakona o inkluzivnom dodatku. Nažalost, Udruga nije uspjela osigurati sredstva za provedbu projekta, što se u konačnici pokazalo dobro jer ni donošenje Zakona o inkluzivnom dodatku nije uspjelo, zbog čega bi Udruga imala velikih poteškoća s provedbom projekta.

Krajem 2011. predsjednica Udruge sudjelovala je u edukaciji „Osposobljavanje za uključivanje mladih s manje mogućnosti u program Mladi na djelu“, u organizaciji Agencije za mobilnost i programe EU. Uključivanje mladih s poteškoćama u razvoju u društvene tokove jedan je od dugoročnih strateških ciljeva Udruge. Sukladno tome, tijekom 2012. ostvareno je partnerstvo na međunarodnom projektu **Interconnectedness for a Sustainable Europe**, koji je financirala Europska unija u sklopu programa „Mladi na djelu“. Provedba projekta međutim nikada nije započeta budući da nositelji projekta iz Nizozemske nisu uspjeli osigurati sredstva za sufinanciranje projekta.

Intenzivnija komunikacija s većim brojem krajnjih korisnika (službeno oko 3000, mada ih je manji broj aktivan) započeta je početkom 2013. godine kada je Udruga stupila u kontakt s *Udrugom roditelja djece s poteškoćama u razvoju „Vukovarski leptirići“* i pridružila se *Facebook grupi roditelja djece s poteškoćama u razvoju „Pomozimo djeci sa invaliditetom“*. Od tada kreće kontinuirana edukacija i širenje znanja po pitanju problematike i kršenja ljudskih prava djece i mladih s invaliditetom u RH, kao i njihovih obitelji, što je Udrugu dodatno učvrstilo u ciljevima i determinaciji da se svim snagama bori za ravnopravnije i inkluzivnije društvo.

Suradnja s Facebook grupom „Pomozimo djeci s invaliditetom“ rezultirala je **sudjelovanjem** Udruge u **organizaciji mirnog prosvjeda roditelja djece s poteškoćama u razvoju u Zagrebu i Puli 28.1.2014.** Naime, novim Zakonom o socijalnoj skrbi od 1. siječnja je ukinut status njegovatelja roditeljima čije dijete s teškoćama u razvoju više od četiri sata dnevno boravi u predškolskoj ili školskoj ustanovi. Također, novi Pravilnik o pravu na korištenje ortopedskih pomagala izmijenjen na štetu osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju.

Iste je godine započeta i suradnja s Mrežom udruga osoba s invaliditetom Dalmacije. Razvijen je zajednički projekt **„Drugo lice invalidnosti“** koji je proveden tijekom 2014./2015. godine, a sufinanciran je sredstvima EU iz Europskog socijalnog fonda, putem programa IPA IV: Razvoj ljudskih potencijala, kroz Potporu programima zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine koju koordinira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i Ured Vlade RH za udruge. S ciljem unaprjeđenja mogućnosti zapošljavanja za osobe s invaliditetom motiviranjem poslodavaca za zapošljavanje i pružanje podrške osobama s invaliditetom na slobodnom tržištu rada, projekt Drugo lice invalidnosti težio je unaprijediti kapacitete samih osoba s invaliditetom i njihovih udruga za promociju talenata, kompetencija i sposobnosti osoba s invaliditetom da konkuriraju na slobodnom tržištu rada. Misija projekta je bila pokušati promijeniti javnu percepciju osoba s invaliditetom kao isključivo socijalnih i medicinskih slučajeva omogućavanjem svim osobama s invaliditetom da se predstave široj javnosti, a posebice poslodavcima, kao aktivni i odgovorni građani koji svojim sposobnostima, radom i društvenim angažmanom doprinose kreiranju tolerantnog i demokratskog društva, uključivog za sve građane i građanke. U tu svrhu, snimljeno je 7 promotivnih filmića i razvijena je komunikacijska platforma putem koje je prezentirano sedam pobjednika, 7 osoba iz različitih krajeva Hrvatske, s različitim oblicima invaliditeta, ali i različitim

talentima i kompetencijama za uključivanje na slobodno tržište rada. Ona je ujedno donijela alate za direktnu komunikaciju i povezivanje osoba s invaliditetom s potencijalnim poslodavcima kroz Korisnički forum i Burzu rada za osobe s invaliditetom, ali predstavlja i platformu za širu javnu raspravu o svim pitanjima relevantnima za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Korisnički forum, zamišljen kao interna društvena mreža projekta Drugo lice invalidnosti, na raspolaganju je svim dionicima procesa osposobljavanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom, počevši od samih osoba s invaliditetom, njihovih obitelji, poslodavaca, predstavnika vlasti, javnih institucija, civilnog društva i svih kreatora javnih politika, sve do osoba iz javnog života i svih drugih zainteresiranih građana. U sklopu projekta je provedena edukacija 14 osoba s invaliditetom za korištenje Platforme u zagovaračke svrhe i prenošenje stečenog znanja drugim osobama s invaliditetom. Zaposlene su dvije osobe s invaliditetom kao administratori Platforme, kako bi posjetitelji imali adekvatnu tehničku podršku pri komunikaciji na Forumu. U suradnji s velikim brojem lokalnih udruga osoba s invaliditetom te lokalnim i regionalnim vlastima 6 hrvatskih gradova i 2 županije, provedena je široka zagovaračka kampanja za zapošljavanje osoba s invaliditetom i podizanje javne svijesti o znanjima, vještinama i sposobnostima osoba s invaliditetom te društvenim koristima njihova zapošljavanja. Kampanja se provodila od rujna do prosinca 2014. u Osijeku, Varaždinu, Zagrebu, Dubrovniku, Puli i Splitu. Kroz projekt je ostvarena suradnja s:

- *Hrvatskom udrugom poslodavaca,*
- *Hrvatskim zavodom za zapošljavanje,*
- *Udrugom „Poseban prijatelj“ Dubrovnik,*
- *Društvom distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Varaždin,*
- *Sportskom udrugom slijepih „Svijetlost“ Osijek,*
- *Udrugom za samozastupanje Osijek,*
- *Udrugom Aikido klub Ivan Štark Osijek,*
- *Sportskim klubom OSI „Dlan“;*
- *Socijalnim poduzećem Hedona d.o.o.,*
- *Udrugom Ludbreško Sunce,*
- *Udrugom Sunce Novi Marof;*
- *Hrvatskom udrugom za promicanje i razvoj tiflotehnike – HUPRT, Zagreb,*
- *Udrugom Kazalište, vizualne umjetnosti i kultura gluhih – Dlan,*
- *„IMRC“ – Integrirani kolektiv za istraživanje pokreta,*
- *Kazalištem slijepih i slabovidnih Novi život;*
- *Društvom multiple skleroze Dubrovačko-neretvanske županije,*
- *Rina Mašera, Udruga za osobe s intelektualnim poteškoćama,*
- *Centrom za rehabilitaciju Josipovac,*
- *Društvom distrofičara, invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Dubrovačko neretvanske županije;*
- *Udrugom slijepih Istarske županije Pula,*
- *Udrugom Corona,*
- *Školom za odgoj i obrazovanje Pula,*
- *Zaštitnom radionicom Tekop Nova,*
- *Društvom distrofičara Istra;*

- *Udrugom osoba s cerebralnom paralizom Srce,*
- *Klubom sjedeće odbojke „Oki“ Split,*
- *Boćarskim klubom „Sveti Duje“*
- *i Udrugom osoba s invaliditetom Sunce Makarska.*

Ovim projektom značajno je proširena mreža suradnika i potencijalnih partnera, čime je Udruga VISOKI JABLANI ojačala kapacitete za razvoj i provedbu novih projekata i programa. Medijski je projekt bio jako dobro popraćen. Tiskani i digitalni mediji su izvještavali paralelno s kampanjom kako je išla po gradovima. Udruga je ovim projektom postala prepoznatljiva u društvu kao jedan od nositelja promjena i borac za ljudska prava i prava osoba s invaliditetom. Što je još značajnije, uspjela je u nakani osvještavanja poslodavaca o sposobnostima OSI i potakla promjenu postojeće paradigme o OSI kao primarno socijalnim i medicinskim slučajevima. Pokretanjem širokih javnih rasprava o zapošljavanju OSI i novom Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju OSI tijekom kampanje, Udruga VISOKI JABLANI jedna je od zaslužnih aktera što je u Pravilnik o utvrđivanju kvote za zapošljavanje OSI unesena odredba o mogućnosti zamjenske kvote; mogućnosti poslodavaca da kvote koje im novi Zakon nameće zadovolje podugovaranjem usluga OSI koje se samozapošljavaju.

Iste godine, 2015. u svibnju, ponovno u partnerstvu s *Mrežom udruga osoba s invaliditetom Dalmacije, te također Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Područnim uredom Split; Kemijsko-tehnološkim fakultetom iz Splita; Hotelom Park iz Splita; Umjetničkom akademijom u Splitu; Centrom za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna Vrata i Centrom za rehabilitaciju Josipovac iz Dubrovnika*, potpisan je Ugovor o donaciji za provedbu projekta **Odgovorno poslovanje čisti svijet.** Projekt je razvijen tijekom 2014. godine s ciljem reciklaže sapuna iz hotela i unaprjeđenja zapošljavanja osoba s invaliditetom kroz obuke predviđene za osposobljavanje osoba s invaliditetom za rad u svim fazama proizvodnje od prikupljanja „otpada“ do finalnog proizvoda. Projekt ponovno sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda, putem programa IPA IV: Razvoj ljudskih potencijala, kroz program „Poboljšanje pristupa tržištu rada osobama s invaliditetom“ koji koordinira Hrvatski zavod za zapošljavanje i Ured Vlade RH za udruge. Projekt predstavlja inovativan model socijalnog poduzetništva i javno-privatnog partnerstva za zaštitu okoliša, jedinstven u cijeloj EU. Uspostavlja pogon za reciklažu sapuna iz hotela. Njegov opći cilj je unaprijediti održivi razvoj Hrvatske, dok su dva specifična cilja: ukloniti tone kemijskog otpada s odlagališta kao dio odgovora na globalni izazov očuvanja okoliša; te otvoriti nova radna mjesta za teško zapošljive skupine građana (osoba s invaliditetom) u području prikupljanja i recikliranja kemijskog otpada iz ugostiteljskog sektora. Partneri su tijekom 2015. proveli istraživanje o ekološki prihvatljivoj metodi reciklaže; izradili novi kurikulum za reciklažu sapuna i započeli edukaciju 46 osoba s invaliditetom (OSI) za reciklažu, pakovanje, plasiranje sapuna na tržište te samostalno vođenje socijalnog poduzeća. Tijekom 2015. godine su opremljena 2 radna centra (u Solinu i Mlinima, U Dubrovniku). U 2016. godini će zaposliti 8 OSI koji će prikupljati i reciklirati sapune iz 5 suradničkih hotela; brandirati nove proizvode te ih, uz pomoć profesionalnog distributera i široku promociju, plasirati na tržište. Ideja je proizašla iz potrebe hotelijera da prate trendove uvođenja zelenog poslovanja kako bi postali

konkurentniji; potrebe za reduciranjem stope nezaposlenosti, posebno niže obrazovanih i teško zapošljivih društvenih skupina, te potrebe za razvojem novih, tzv. zelenih, zanimanja koja su u Hrvatskoj deficitarna. U Hrvatskoj je turizam jedna od najznačajnijih gospodarskih grana, no sa sobom nosi velike negativne utjecaje na okoliš. Analiza 5 suradničkih hotela pokazala je da na godišnjoj razini proizvedu 5,4 tone napola upotrijebljenih sapuna koji završe na otpadu. Uvođenje zelenog poslovanja podrazumijeva sinergiju ekonomske dobiti, ekološkog poslovanja i socijalne osjetljivosti. Gosti sve više pažnje posvećuju ekološkoj i socijalnoj osviještenosti pružatelja usluge. Projekt istovremeno odgovara na izazove očuvanja okoliša i velike nezaposlenosti, što su trenutno i dva najveća globalna problema. Inovativnost i kreativnost projekta sastoji se upravo u tome što u cijeloj Europi ne postoji sličan pogon, ne postoji alternativa, a projekt može vrlo lako biti preslikan u bilo kojoj regiji ili državi, u čemu prepoznamo ogroman potencijal za osvajanje domaćeg i inozemnog tržišta. Uz smanjenje štetnih utjecaja na okoliš, jedan o rezultata ovog projekta je i reduciranje operativnih troškova u hotelijerstvu i do 15 posto, a osim ekološke i ekonomske vrijednosti, zapošljavanjem OSI projekt šalje i snažnu društvenu poruku, te unaprjeđuje održiv društveni razvoj na svim razinama.

U partnerstvu s *Centrom za edukaciju, istraživanje i primjenu novih znanja UP2DATE* iz Zagreba te Udrugom roditelja djece s posebnim potrebama „Poseban prijatelj“ iz Dubrovnika, tijekom 2015. je razvijen i projekt **„Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti“**. Provedba projekta započela je u 2015. godini i nastaviti će se do kraja školske godine u 2016. Radi se o projektu neformalne edukacije kroz interaktivne radionice za učenike viših razreda (od 5. do 8.) te nastavnike osnovnih škola, za podizanje svijesti o značaju razumijevanja i prihvaćanja različitosti kao preduvjeta za zaštitu ljudskih prava, sprečavanje diskriminacije i vršnjačkog nasilja te uključivanje djece s teškoćama u redovni obrazovni sustav. Djeci pristupamo na njima zanimljiv način, kroz pustolovnu dječju literaturu. Naime, Udruga VISOKI JABLANI je krajem 2015. pokrenula Biblioteku VISOKI JABLANI, specijaliziranu dječju biblioteku za ljudska prava i jednake mogućnosti, te kao svoj prvijenac prevela zanimljivo štivo američkog autora Johnnia Tuitela, motivacijskog govornika s cerebralnom paralizom (CP) koji je napisao seriju dječjih detektivskih romana, u 6 nastavaka, "Avanture na jezeru Gun" (The Gun Lake adventure), u kojem je glavni junak dječak s CP-om. Mladi Johnnie, kroz razne avanture s prijateljima, pokazuje da to što je u kolicima ne umanjuje njegov avanturistički duh, da se sve može kad se hoće, samo se treba prilagoditi situaciji. Publiciran je prvi od 6 nastavaka. U sklopu navedenog projekta, knjigu ćemo prezentirati djeci kroz izbornu lektiru te na temelju pročitane štiva oblikovati radionice. Uvažavanje i prihvaćanje različitosti postat će poticaj u procesu učenja i poučavanja. U provedbi projekta bit će aktivni svi sudionici odgojno-obrazovne prakse: učenici, ravnatelji, nastavnici i roditelji. Projekt su za školsku godinu 2015./2016. financirali Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa; Grad Dubrovnik i (kroz građansku akciju **Živimo s razumijevanjem!**) Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva iz Pule kroz decentralizirani model financiranja koji provodi Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva. Provedba je započeta u 5 osnovnih škola u Rovinju, Dubrovniku i na Lastovu. Projektom će biti obuhvaćeno ukupno 450 učenika te 68 nastavnika. Pilot projekt će biti široko promoviran u svim dostupnim

medijima, s ciljem da se u projekt uključi što više škola s područja RH te da on zaživi kao kontinuirani program neformalne edukacije u budućnosti.

Također tijekom 2015. godine, u partnerstvu s *Mrežom udruga osoba s invaliditetom Dalmacije* kao stalnim partnerom i *Centrom za edukaciju, istraživanje i primjenu novih znanja UP2DATE* iz Zagreba, razvijen je projekt **Moja inicijativa + osposobljavanje = moje radno mjesto**. Projekt predstavlja inovativan model aktivne mjere za zapošljavanje osoba s invaliditetom (OSI), s općim ciljem doprinošenja smanjenju nezaposlenosti OSI u RH i njihove isključenosti s otvorenog tržišta rada. Specifičan cilj mu je povećati zapošljivost nezaposlenih i radno neaktivnih, radno sposobnih osoba s tjelesnim i/ili osjetilnim invaliditetom u 3 županije s najvećim brojem nezaposlenih OSI; Sisačko-moslavačkoj (370), Osječko-baranjskoj (675) i Splitsko-dalmatinskoj županiji (543), kroz program osposobljavanja za poduzetništvo u skladu s njihovim sposobnostima i potrebama tržišta. Ciljna skupina: Nezaposlene i radno neaktivne, radno sposobne osobe s tjelesnim i/ili osjetilnim invaliditetom (OSI) iz 3 ciljane županije, u radno aktivnoj dobi od 19 do 64 godine, zainteresirane za usvajanje novih i/ili nadogradnju postojećih znanja i zapošljavanje. Partneri će u 3 navedene županije s najviše nezaposlenih OSI provesti osposobljavanje nezaposlenih i radno neaktivnih, radno sposobnih OSI (cca 75 osoba) za poduzetništvo (sukladno njihovim sposobnostima i potrebama tržišta): detektirati tržišne niše kroz istraživanje tržišta; edukacijom razviti kod korisnika poduzetničke i ICT vještine; osigurati im tehničku pomoć i radnu praksu kroz on-line Poduzetničku kliniku; te promovirati sposobnosti OSI kroz „Sajam proizvoda i usluga OSI“ i umrežiti ih s gospodarstvenicima; što će višestruko povećati njihovu zapošljivost i samozapošljivost. Projekt je neuspješno kandidiran na natječaj „Poboljšanje pristupa otvorenom tržištu rada osobama u nepovoljnom položaju“, financiran iz Europskog socijalnog fonda, kroz Operativni program za razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013., otvoren od 27.11.2014. do 6.3.2015., u nadležnosti Ministarstva socijalne politike i mladih. Projekt će tijekom 2016. biti ponovno kandidiran na sve raspoložive natječaje.

VIZIJA

Socijalno osjetljivo, osviješteno i tolerantno društvo jednakih mogućnosti za sve ljude.

MISIJA

Misija udruge je unapređenje kvalitete života, te stvaranje uvjeta za osnaživanje, rast i razvoj, prvenstveno socijalno osjetljivih društvenih skupina, ali i šire zajednice kroz zajedničko djelovanje s drugim organizacijama civilnog društva, javnim i gospodarskim sektorom.

VRIJEDNOSTI I PRINCIPI DJELOVANJA

Udruga je samostalna, dobrovoljna, nestranačka i neprofitna organizacija, usmjerena ka stvaranju socijalno osjetljivog, osviještenog i tolerantnog društva te jednakih mogućnosti za sve ljude.

Temeljna načela rada Udruge jesu:

- Dobrovoljnost;
- Demokratski ustroj i način odlučivanja;
- Ravnopravnost svih članova/ica;
- Nepovredivost zajedničkog dogovora;
- Nepovredivost identiteta i interesa svakog/e člana/ice.

U Udruzi nije dopuštena diskriminacija osoba po rasi, boji kože, spolu, spolnom opredjeljenju, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, socijalnom ili drugom statusu, te prema bilo kakvim drugim osobnim karakteristikama.

Radi ostvarivanja svojih ciljeva, Udruga surađuje s predstavnicima/ama civilnog društva neovisno o rasi, boji kože, spolu, spolnom opredjeljenju, dobi, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama, kao i sa domaćim i stranim, nevladinim, vladinim, javnim i privatnim organizacijama i institucijama.

Udruga razvija kontinuirano svoje kapacitete, znanje i vještine, sudjeluje u procesima promišljanja i razvoja javnih politika, slijedi demokratske principe u svom radu, poštuje zakone i prati primjere dobre prakse u zemlji i svijetu.

CILJEVI

1. Osnaživanje i socijalno uključivanje osjetljivih i marginaliziranih društvenih skupina kao što su: osobe koje su doživjele bilo koji oblik fizičke i/ili psihološke traume, osobe s invaliditetom, osobe stradale od mina, osobe oboljele od teških i rijetkih bolesti, žrtve obiteljskog, seksualnog, uličnog i drugih vrsta nasilja, ovisnici/ce, posebno djeca i mladi te osobe starije životne dobi, kao i obitelji i zajednice koje ih okružuju i dr.
2. Promicanje ravnopravnosti svih osoba, a posebice rodne ravnopravnosti, kroz javno zagovaranje, osnaživanje, edukaciju i zaštitu temeljnih ljudskih prava, te posebice ženskih ljudskih prava.
3. Promicanje temeljnih društvenih vrijednosti: slobode, jednakosti, ravnopravnosti, tolerancije i suživota, mirotvorstva, socijalne pravde, poštivanja temeljnih ljudskih prava, očuvanja prirode i okoliša te vladavine prava.
4. Promicanje i poticanje razvoja civilnog društva, njegove suradnje s javnim i privatnim sektorom, sudjelovanje u procesima donošenja odluka i kreiranju javnih politika, poticanje javnih rasprava i provedba projekata jačanja civilnog društva.
5. Razvoj domaće i međunarodne suradnje s ciljem razmjene iskustava, realizacije zajedničkih projekata, upoznavanja domaće i međunarodne javnosti s

problematikom kojom se Udruga bavi, potrebom razvoja civilnog društva, zaštite temeljnih ljudskih prava te problemima i pravima socijalno osjetljivih i marginaliziranih društvenih skupina.

OPIS ORGANIZACIJE

Udruga za rehabilitaciju i edukaciju VISOKI JABLANI je neprofitna pravna osoba i djeluje na području Republike Hrvatske. Udruga ima Statut kojim regulira svoj rad. Statut Udruge izmijenjen je i usklađen s novim Zakonom o udrugama ("Narodne novine" broj 74/14), te usvojen na Izvanrednoj skupštini Udruge 16. rujna 2015. Financijsko poslovanje Udruge usklađeno je sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te prati načela dobrog financijskog upravljanja i kontrola, javnosti i transparentnosti.

Prema Statutu Udruge tijela upravljanja su:

1. Skupština
2. Predsjedništvo
3. Predsjednik/ca Udruge
4. Tajnik/ca Udruge

Skupština Udruge je najviše tijelo upravljanja Udruge. Skupštinu čine svi/e redovni/e članovi/ice Udruge - fizičke osobe, te po jedan predstavnik pravne osobe-redovne članice Udruge. Skupština redovito zasjeda najmanje jedanput godišnje, a sjednica izborne skupštine održava se svake četvrte godine.

Predsjedništvo je rukovodno tijelo Udruge koje između sjednica Skupštine operativno provodi odluke Skupštine i vodi poslovanje Udruge. Predsjedništvo Udruge sastoji se od 3 člana/ice Udruge, od kojih je jedan/na Predsjednik/ca udruge. Članove Predsjedništva bira Skupština Udruge s mandatom od 4 godine.

Predsjednika/cu Udruge bira Skupština između više kandidata/kinja, na mandat od 4 (četiri) godine uz mogućnost ponovnog izbora. Obveza je Predsjednika/ce Udruge da zastupa Udrugu, promiče interese i rukovodi radom Udruge. Predsjednik/ca podnosi izvješće o svom radu Skupštini.

Tajnika/cu Udruge bira Skupština na vrijeme od 4 (četiri) godine među članovima Predsjedništva Udruge, uz mogućnost ponovnog izbora. Prava i dužnosti Tajnika/ce su:

1. obavlja administrativne, tehničke i stručne poslove Udruge,
2. vodi Registar članova i arhiv Udruge.

Tajnik/ca podnosi izvješće o svom radu Predsjedniku/ci Udruge.

Članom/icom Udruge mogu postati svi/e državljani/ke Republike Hrvatske i strani/e državljani/ke, te domaće i strane pravne osobe, sukladno Zakonu o udrugama, koji prihvate Statut Udruge, pod jednakim uvjetima navedenim Statutom. Članom/icom Udruge može postati svaka poslovno sposobna osoba, fizička i pravna, koja prihvaća odredbe Statuta. Pravna osoba svoje članstvo u Udruzi ostvaruje putem ovlaštenog predstavnika/ce. Članom/icom Udruge mogu postati osobe mlađe od 14 godina za koje pisanu izjavu o učlanjivanju u Udrugu

daje zakonski zastupnik ili skrbnik, dok za osobe s navršениh 14 godina zakonski zastupnik ili skrbnik daje pisanu suglasnost.

Udruga ima redovne, podupiruće, nominalne i počasne članove/ice. Redovnim/om članom/icom Udruge može postati bilo koja pravna ili fizička poslovno sposobna osoba koja se u dosadašnjem privatnom ili profesionalnom radu zalagala za rješavanje pitanja koja se odnose na djelatnosti i ciljeve Udruge, ili za koju se može osnovano pretpostaviti da će se za ta pitanja zalagati u budućnosti; odnosno osoba koja se svojim volonterskim zalaganjem, kroz poslovnu suradnju ili na drugi prihvatljiv način aktivno uključila u rad Udruge, ili za koju se može osnovano pretpostaviti da će se aktivno uključiti u rad Udruge u budućnosti, a koja je suglasna sa Statutom Udruge i dostavi ispunjenu pristupnicu. Podupirući/a član/ica Udruge može postati bilo koja pravna ili fizička poslovno sposobna osoba koja je suglasna sa Statutom Udruge, koja dostavi ispunjenu pristupnicu. Nominalni/a član/ica Udruge može postati svaka fizička osoba bez poslovne sposobnosti ili s ograničenom poslovnom sposobnošću koja je suglasna sa Statutom Udruge, koja dostavi ispunjenu pristupnicu. Nominalni/a član/ica ima sva prava i obveze kao i podupirući/a član/ica. Nominalnog/u člana/icu zastupa roditelj, posvojitelj ili skrbnik. Počasni/a član/ica Udruge može postati svaka poslovno sposobna fizička osoba, osoba bez poslovne sposobnosti ili s ograničenom poslovnom sposobnošću, a koju zastupa roditelj, posvojitelj ili skrbnik, i pravna osoba, koja pokaže izrazite rezultate u promicanju vrijednosti Udruge.

Svi/e članovi/ice sudjeluju u radu Udruge, ali bez prava glasa na Skupštini Udruge. Pravo glasa na Skupštini Udruge imaju samo redovni/e članovi/ice Udruge, prema principu jedan/na član/ica jedan glas.

ANALIZE

Nacionalni okvir

U Hrvatskoj je u tijeku izrada treće Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2016. do 2020. godine

Republika Hrvatska kao članica Ujedinjenih naroda, Europske unije i Vijeća Europe te potpisnica svih ključnih konvencija i standarda u području socijalne i ekonomske sigurnosti građana, preuzela je obvezu zaštite i promicanja ljudskih prava osoba s invaliditetom kako bi mogle ravnopravno sudjelovati u građanskim, političkim, ekonomskim, društvenim i kulturnim područjima života. Svoje opredjeljenje za puno ostvarivanje svih temeljenih ljudskih prava osoba s invaliditetom, Republika Hrvatska je kao treća država po redu u svijetu potvrdila i potpisivanjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, sada već daleke 2007. godine, čime je pokazala da želi slijediti put napretka poštujući načela Konvencije i prava osoba s invaliditetom u potpunosti.

U Republici Hrvatskoj su, sukladno podacima Hrvatskog registra za osobe s invaliditetom, zabilježeni podaci za 511 194 osobe s invaliditetom što čini 11,9% ukupnog stanovništva. Od toga je 203 606 ženskog (39,8%), a 307 588 (60,2%) muškog spola. U Registru su zabilježeni podaci za 35 367 djece s većim teškoćama u razvoju (6,9%) od čega je 13 334 (38%) djevojčica i 22 033 dječaka (62%).

Donošenjem Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom od 2003. do 2006. i Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine Vlada Republike Hrvatske pokazala je predanost dosadašnjim naporima kreiranju multi-sektorske politike promicanja prava osoba s invaliditetom. U osmogodišnjem razdoblju provedbe najvažnijeg nacionalnog dokumenta za osobe s invaliditetom Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007.- 2015 ., na području ostvarivanja zaštite prava osoba s invaliditetom postignuti su značajni rezultati što je prepoznao i Odbor za prava osoba s invaliditetom UN-a i pohvalio RH na velikom broju postignuća. Zakonodavna regulativa se kontinuirano unaprjeđivala te kao značajnije zakonske izmjene za osobe s invaliditetom izdvajamo:

- Izmjenom izbornog zakonodavstva i donošenjem novog Zakona o registru birača (2012.) osobama lišenim poslovne sposobnosti omogućen je upis u registar birača i ostvarivanje biračkog prava budući da to pravo ranije nisu bili u mogućnosti konzumirati, a što im omogućuje participaciju u političkom životu.
- Novim Zakonom o socijalnoj skrbi (2013.) stvoreni su temelji za transformaciju ustanova i deinstitutionalizaciju, učinkovitiju kontrolu kvalitete pruženih usluga, brži razvoj mreže različitih usluga u zajednici u suradnji s ostalim dionicima.
- Novim Obiteljski zakonom (2014.) propisana je obveza djelomičnoga lišenja poslovne sposobnosti kao pravilo i to samo u dijelovima u kojima je to doista potrebno za zaštitu prava štićenika, a institut potpunoga lišenja poslovne sposobnosti potpuno je napušten. Također je omogućeno da se za skrbnika imenuje i više od jedne osobe, kao i da se imenuje zamjenik skrbniku čime je

moguće spriječiti „zastoj“ u obavljanju poslova skrbnika u slučajevima trenutne spriječenosti skrbnika. Uvedena je zakonska obveza poštivanja želja štićenika te je svakoj osobi omogućeno da u vrijeme postojanja poslovne sposobnosti imenuje osobu koju bi želio imati za skrbnika. U razdoblju od 5 godina od donošenja Zakona izvršit će se revizija svih postojećih rješenja o potpunom lišenju poslovne sposobnosti osobe s invaliditetom i ukidanje instituta potpunog lišenja poslovne sposobnosti te omogućavanje osobama s invaliditetom da budu jednako priznate kao osobe pred zakonom.

- Ministarstvo je pokrenulo reviziju zakona i formiralo radnu skupinu za izradu novog zakona. Zakon zbog odluke ustavnog suda da ga privremeno stavi van snage nikad nije zaživio. 2015. donesen je novi, isti, zakon protiv kojeg je također podignuta ustavna tužba na istim osnovama, dakle zakon postoji ali nije zaživio, čeka se donošenje novog. Usto veliki su problemi sa centrima za posebno skrbništvo koji imaju velike ovlasti i dužnosti ali su podkapacitirani

- Novim Zakonom o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (2014.) pojačan je nadzor nad procesom prisilnog smještaja osobe s mentalnim oštećenjem te su ojačane ovlasti pravobranitelja za osobe s invaliditetom u procesu.

- Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja (2013.) postupak vještačenja je transparentniji i učinkovitiji. Uvođenjem novog sustava vještačenja učinjen je veliki iskorak u nastojanju da se ujednače kriteriji u postupku vještačenja i da se korisnicima olakša ostvarivanje prava na osnovi invaliditeta, jer će koristiti jedan nalaz i mišljenje za ostvarenje prava u gotovo svim sustavima. Slijedom navedenog smanjuju se individualni troškovi vještačenja invaliditeta.

- Novim Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (2013.) uveden je jedinstveni okvir za provođenje profesionalne rehabilitacije na sustavan način i po modelu kojim se osiguravaju ujednačeni standardi, mjerila i metodologija provođenja profesionalne rehabilitacije u RH te su uvedene kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom za sve poslodavce.

- Donošenjem Zakona o hrvatskom znakovnom jeziku i ostalim sustavima komunikacije gluhih i gluhoslijepih osoba u Republici Hrvatskoj (2015.) priznato je ovim osobama pravo na korištenje znakovnog jezika u svim područjima života.

- Doneseni su podzakonski akti u području odgoja i obrazovanja u svrhu veće dostupnosti redovnog obrazovanja djeci s teškoćama u razvoju uvođenjem značajnijeg broja pomoćnika u nastavi.

- U svrhu intenziviranja procesa deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi u lipnju 2014. godine donesen je Operativni plan deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014.-2016.

- Razvijen je niz različitih usluga u zajednici koje su iznimno važne za proces deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi: usluga organiziranog stanovanja uz podršku, usluga osobnog asistenta, tumača znakovnog jezika i videćeg pratitelja za slijepe osobe, usluga pomoćnika u nastavi i usluga rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju.

Danas doista možemo reći da su u području izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom učinjeni značajni pomaci koje Konvencija o pravima osoba s invaliditetom UN-a postavlja pred svoje članice, posebice kada je riječ o osviještenosti o potrebama osoba s invaliditetom, ali i obvezama države u vezi s time. Pri kreiranju politika od iznimno velike važnosti je uloga organizacija civilnog društva osoba s invaliditetom i organizacija koje rade u korist osoba s invaliditetom.

Pred svima nama je još veliki broj aktivnosti vezanih uz bolju pristupačnost zdravstvenih, kulturnih, turističkih, prometnih i svih drugih područja života kako bi se osobama s invaliditetom omogućilo da konzumiraju sva prava temeljena na Konvenciji. Stoga je život u obitelji i lokalnoj zajednici s pristupačnim uslugama i veća zapošljivost osoba s invaliditetom temeljni cilj rada Udruge VISOKI JABLANI.

Međunarodni okvir Republika Hrvatska, od 2013. godine kao punopravna članica Europske Unije, nastavila je i dalje kreirati politiku prema osobama s invaliditetom na nacionalnom nivou, poštujući suvremene međunarodne standarde kao okvir za daljnji razvoj prava osoba s invaliditetom uklanjanjem svakodnevnih prepreka u njihovim životima. Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda, koja je bila temelj za donošenje Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, Republika Hrvatska ratificirala je 2008. godine. Usvojena je zajedno s Fakultativnim protokolom na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda, 13. prosinca 2006.

O svim poduzetim aktivnostima usmjerenim prema osobama s invaliditetom, Republika Hrvatska je kao država stranka Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, podnijela 2011. godine Odboru za prava osoba s invaliditetom UN-a Inicijalno izvješće o provedbi Konvencije. Temeljem razmatranja Inicijalnog izvješća, Odbor za prava osoba s invaliditetom UN-a uputio je RH dodatna pitanja na koja je u studenom 2014. godine izrađen odgovor. Izaslanstvo Republike Hrvatske je u koordinaciji Ministarstva socijalne politike i mladih 30. i 31. ožujka 2015. godine predstavilo Inicijalno izvješće o provedbi Konvencije o pravima osoba s invaliditetom pred Odborom za prava osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda u Ženevi. Članovi izaslanstva bili su predstavnici Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstva zdravlja, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva uprave, Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstva branitelja, Ministarstva socijalne politike i mladih, Ureda Vlade Republike Hrvatske za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. U vrlo otvorenom dijalogu članovi Odbora i članovi izaslanstva osvrnuli su se na niz problema s kojima se još uvijek susreće Republika Hrvatska ali također je istaknut i postignuti napredak Republike Hrvatske. Kroz interaktivni dijalog članovi Odbora čestitali su Republici Hrvatskoj na ranom potpisivanju Konvencije

i vidljivom napretku u različitim područjima kao što su zapošljavanje, pravo glasanja za osobe s invaliditetom kojima je u potpunosti oduzeta poslovna sposobnost i procesu deinstitutionalizacije te činjenice što naknade za osobe s invaliditetom nisu bile smanjivane unatoč mjerama štednje koje su posljedica financijske krize.

Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom predstavlja strateški dokument kojim se u Hrvatskoj usmjerava provedba politike prema osobama s invaliditetom, a na taj način djeluje i kao provedbeni dokument Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. Praksa uvođenja međunarodnih standarda u nacionalne dokumente nastavlja se i trećom Nacionalnom strategijom (2016-2020.), za čiju je koordinaciju zaduženo Ministarstvo socijalne politike i mladih, radi povezivanja aktivnosti među različitim sektorima i na različitim razinama te kontinuirano praćenje provedbe. Cilj Nacionalne strategije je učiniti hrvatsko društvo što osjetljivijim i prilagođenijim za nužne promjene u korist izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, odnosno stvoriti uvjete za njihovo aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje u društvu kroz sprečavanje bilo kakve diskriminacije i snaženje svih oblika društvene solidarnosti. Na nacionalnoj razini djeluje i Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom, a čiji su članovi i predstavnici nacionalnih saveza osoba s invaliditetom koje također prati provedbu preuzetih obveza sukladno Konvenciji. U svrhu promicanja i zaštite prava osoba s invaliditetom, praćenja i nadziranja provedbe Konvencije, djeluje i Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Uz navedena tijela odgovornost praćenja imaju i organizacije civilnog društva, posebno udruge osoba s invaliditetom kojima Republika Hrvatska kroz natječaje za programe i projekte osigurava financijska sredstva za rad i djelovanje. Kao što je već istaknuto zakonodavna regulativa se kontinuirano unaprjeđivala. Pored daljnjeg unapređenja zakonodavnog okvira, veliki izazov predstavlja i nastavak procesa transformacije i deinstitutionalizacije domova u pružatelje usluga u zajednici i razvoj potrebnih usluga u zajednici vodeći računa o regionalnoj ravnomjernosti s ciljem zadovoljavanja potreba osoba s invaliditetom i prevencije institucionalizacije. Temeljem godišnjih izvješća o rezultatima provedbe Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007.-2015., koja su dostupna na službenim stranicama Ministarstva socijalne politike i mladih, može se procijeniti da su ostvareni značajni pomaci u svim područjima djelovanja provođenjem niza aktivnosti koje pridonose poboljšanju kvalitete života osoba s invaliditetom. Dio mjera definiran Nacionalnom strategijom sa zadanim rokom u potpunosti je proveden, npr. izmjene izbornog zakonodavstva i uvođenje jedinstvenog tijela vještačenja, dok je za većinu mjera rok provedbe kontinuiran te se pratila provedba istih. Izuzetno važnim smatramo osnaživanje svih dionika provedbe Konvencije učinkovitom vertikalnom i horizontalnom koordinacijom na svim razinama, koristeći sve raspoložive resurse. U svrhu unapređenja i bolje horizontalne i vertikalne koordinacije provedbom mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007.-2015. kao i izvješćivanja o provedbi iste, bivše Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti je u suradnji s Programom Ujedinjenih naroda za razvoj u Hrvatskoj tijekom 2009, 2010. i 2011. godine provodilo projekt „Podrška u primjeni mehanizama praćenja i evaluacije mjera Nacionalne strategije

izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine". 2009. godine izrađena je Analiza dokumenta „Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine" za potrebe projektnog zadatka podrške u primjeni mehanizama praćenja i evaluacije provođenja mjera predviđenih Nacionalnom strategijom kojom su identificirani izazovi unapređivanja mehanizama praćenja provedbe. Nadalje, izrađeni su novi te unaprijeđeni postojeći instrumenti za poboljšanje provedbe i praćenja (Okvir za praćenje provedbe, obrasci za pripremu izvješća o provedbi mjera); održane su konzultativno - edukativne radionice kojima su obuhvaćeni nositelji i sunositelji mjera na svim razinama (nacionalnoj, područnoj i lokalnoj), predstavnici ureda državne uprave i obiteljskih centara te predstavnici udruga osoba s invaliditetom. Također izrađene su Analiza implementacije Konvencije o pravima osoba s invaliditetom UN-a u Hrvatskoj i Analiza jazova u provedbi UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, a s ciljem što veće implementacije Konvencije u nacionalne strateške dokumente i zakonodavstvo. Sve do sada ostvareno upućuje na potrebu donošenja nove nacionalne strategije i provedbu velikog broja aktivnosti u svrhu još veće implementacije Konvencije o pravima osoba s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Svjesni važnosti dobre koordinacije svih procesa, ali i potrebe usklađenosti zakonodavne regulative kao preduvjeta za učinkovitost procesa, Republika Hrvatska je u proteklom razdoblju donijela više zakona u svrhu osiguravanja veće i kvalitetnije dostupnosti materijalnih prava i socijalnih usluga građanima. Nastavno na postojeće zakonodavstvo, kao i na dosadašnju provedbu i rezultate Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine, Vlada Republike Hrvatske donosi novi dokument - Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2016. do 2020. godine (dalje: Nacionalna strategija) s ciljem napretka te daljnjeg snaženja zaštite prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Stvaranje sveobuhvatnoga domaćega pravnog okvira pretpostavlja i kontinuirano praćenje razvoja međunarodnih standarda, kako bi se osobama s invaliditetom osigurala najviša razina suvremene zaštite, pristupačnost svim pravima i njihovo ostvarivanje bez diskriminacije. Zadaća je Nacionalne strategije uskladiti sve politike djelovanja na području zaštite osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na globalnoj razini, ali i svim trendovima koji imaju za cilj nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom.

SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
• djelovanje udruge prepoznato od ključnih dionika - dobar imidž, • prihvatljiv uredski prostor, • zaposlene 3 osobe, • stručnost, znanje i iskustvo djelatnika i volontera, • raznolikost vještina unutar radnog tima, • dobra informatička pismenost, • dobro znanje engleskog jezika, • odlični odnosi među zaposlenima, • spremnost na timski rad, • politička neovisnost • neovisnost o lokalnoj samoupravi, • različiti izvori financiranja, • uredno financijsko poslovanje, • iskustvo u provođenju edukacija, • fleksibilna organizacija, • iskustvo članova na području civilnog sektora, • motiviranost za kontinuirano educiranje i prenošenje znanja, • iskustvo u pisanju, provedbi i administraciji nacionalnih i EU projekata, • kreativnost i inovativnost rada udruge, • prepoznatljivost udruge kao kvalitetnog partnera, • široka mreža suradnika, partnerskih organizacija i institucija, • dobra suradnja s poslovnim sektorom, • dobra komunikacija s medijima, • dobra suradnja sa školama, • djelovanje na razini cijele RH.	• financijska nestabilnost, • financiranje isključivo na projektnoj osnovi, nepostojanje dugoročnog financiranja, • zaposlenost djelatnika isključivo na projektnoj osnovi, • nedostatna sredstva za širenje i razvoj aktivnosti, • nedostatak vlastitih sredstava za sufinanciranje projekata, • nedovoljan financijski kapacitet za nositelja većih projekata, • nemogućnost kvalitetne provedbe strateških planova zbog političke i gospodarske nestabilnosti i manjka natječaja, • skup radni prostor, potreba za adekvatnijim i jeftinijim radnim prostorom, • nedovoljna tehnička opremljenost ureda, • nemogućnost najma javnog prostora po povlaštenoj cijeni u lokalnoj zajednici, • slaba suradnja s lokalnim vlastima, • slabo umrežavanje na međunarodnoj i EU razini, • nedostatak aktivizma članova udruge • nedostatak promotivnih web stranica

PRILIKE	PRIJETNJE
• pokretanje Biblioteke VISOKI JABLANI – prilika za gospodarsku djelatnost i sufinanciranje projekata, • pokretanje socijalnog poduzetništva, • mogućnost prijave na natječaj za institucionalnu podršku u 2016. • mogućnost daljnjih aplikacija na natječaje iz EU fondova, • partnerstva s drugim OCD-ima u RH, • mogućnosti suradnje i partnerstva s međunarodnim udrugama i udrugama iz drugih članica EU, • suradnja s ključnim stručnjacima iz civilnog i javnog sektora, • razmjena iskustava sa srodnim udrugama, • razvoj promotivnih Web stranica.	• nestabilna politička i gospodarska situacija u zemlji, • manjak natječaja, posebice za sredstva iz EU fondova, • nepotizam i klijentelizam pri ocjenjivanju projekata i dodjeli nepovratnih sredstava, • nepovoljno političko okruženje za razvoj i podršku civilnom društvu, • degradacija politike razvoja civilnog društva, • smanjene mogućnosti financiranja od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, • smanjene mogućnosti sufinanciranja EU projekata od strane Ureda za udruge Vlade RH, • nedostatak ozbiljnih partnera na lokalnom području, • nejasna i nekvalitetna politika zapošljavanja OSI i drugih osjetljivih skupina, • nejasne smjernice za razvoj socijalnog poduzetništva, • smanjenje interesa donatora za pružanje podrške civilnom društvu, • pasivnost ciljnih skupina.

POLITIČKA	EKONOMSKA
• RH je potpisnica UN konvencije o pravima OSI, • RH je članica EU • postoji Strategija izjednačavanja mogućnosti za OSI, nova u izradi, • postoji Savjet za OSI Vlade RH • postoji Ured Pravobraniteljice za OSI • na snazi novi Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju OSI, • djeluje Zavod za vještačenje, prof. rehabilitaciju i zapošljavanje OSI, • postoje poticaji za zapošljavanje OSI koje isplaćuje Zavod, • postoje pozitivne mjere zapošljavanja i za OSI i za nezaposlene žene, i za druge teže zapošljive skupine koje provodi HZZ, • postoji Strategija razvoja socijalnog / društvenog poduzetništva u HR • Donesen novi Zakon u udrugama • Hrvatska nije dosljedna u provedbi UN konvencije, • Prava OSI poštuju se de jure, ali ne i de facto, • Politika zapošljavanja OSI je nekonzistentna i nekvalitetna, • Poslodavcima se uvjetuju nova vještačenja za zapošljavanje OSI, • Politika zapošljavanja OSI djeluje kao punjenje budžeta penalima za nezadovoljavanje kvota, a ne kao stvarna politika poticanja zapošljavanja, • Ne postoji politička volja za stvarnu integraciju OSI u sve društvene tokove.	• ulazak u EU omogućuje iskorištavanje fondova • postoji svijest o razvoju društvenog poduzetništva na nacionalnoj razini • poticanje razvoja projekata u područjima s nižim indexom razvijenosti, • vrlo nepovoljna ekonomska situacija u zemlji, • vrlo slaba podrška poslovnog sektora, • vrlo slaba državna podrška razvoju socijalnog poduzetništva, • velika nezaposlenost, pogotovo niže obrazovanih i osjetljivih skupina građana, žena i OSI, • slaba podrška u području samozapošljavanja, • nedovoljan broj suradnika u društvenom poduzetništvu, • mjere aktivne politike zapošljavanja ne daju željene rezultate.

SOCIOLOŠKA	TEHNOLOŠKA
• velika razina netolerancije i diskriminacije OSI, • velika razina netolerancije prema djeci s teškoćama u razvoju, • vrlo slaba obrazovna struktura OSI, • vrlo slaba integracija djece s teškoćama u razvoju u redovan obrazovni sustav, • vrlo slabo razumijevanje sposobnosti i kapaciteta OSI, • korumpiranost organizacija i udruga koje se bave OSI, posebice krovnih organizacija, • neaktivnost samih OSI, • slaba motivacija građana, a posebice OSI za cjeloživotnim obrazovanjem, • nedostatak financija za cjeloživotno obrazovanje, • nedovoljno prepoznavanje udruga kao pokretača promjena u društvu • starenje stanovništva (loša demografska slika) • loša percepcija udruga u javnosti • neinformiranost OSI i građana uopće o njihovim mogućnostima i pravima • teško zapošljavanje, • financijska ovisnost OSI i žena o roditeljima i bračnim partnerima, • niska razina informiranosti OSI i žena o mogućnostima i prilikama koje im se nude kroz aktivne mjere zapošljavanja, • ciljne skupine pasivni dionici društva.	• niska razina informatičke pismenosti kod OSI • nove tehnologije donose nove mogućnosti za OSI, • razvoj novih tehnologija otvara prostor za razvoj novih medija koji imaju potencijale za podizanje razine informiranosti i educiranosti OSI, te ostalih dionika u društvu • slaba informatička pismenost građana općenito, uključujući žena • posebno slaba informatička pismenost u ruralnim predjelima i predjelima manjeg indexa razvijenosti • zastarjela tehnička opremljenost javnih objekata • nedostupnost novih tehnologija korisnicima, • nedovoljno ulaganje u nove tehnologije • neprilagođenost i nepristupačnost objekata za OSI, • neprilagođenost javnog prijevoza, • izostanak univerzalnog dizajna.

ANALIZA DIONIKA

DIONICI

Ciljne skupine:

1. osobe s invaliditetom
2. djeca s teškoćama u razvoju
3. obitelji, roditelji i skrbnici djece s teškoćama u razvoju
4. opća populacija djece i mladih
5. nastavnici, stručni suradnici u školama i vrtićima
6. Javni sektor
 - a. Vrtići,
 - b. osnovne škole,
 - c. srednje škole,
 - d. centri za odgoj i obrazovanje s područja cijele Hrvatske,
 - e. Fakulteti
 - f. dječji domovi
 - g. Centri za socijalnu skrb,
 - h. Hrvatski zavod za zapošljavanje
 - i. Edukacijsko-rehabilitacijski centri
7. Državne institucije
 - a. MSPM, MZOS, AOO, MRMS, ZVPRZ
 - b. Ured za udruge, Ured za ljudska prava i nacionalne manjine
 - c. Ured pravobraniteljice za OSI
8. Regionalna i lokalna samouprava
 - a. Županije, gradovi i općine
9. Nevladine organizacije / Organizacije okupljene unutar mreža i inicijativa
 - a. Hrvatska udruga poslodavaca
10. Poslovni sektor
11. Međunarodne i EU organizacije za zaštitu prava OSI

STRATEŠKI CILJEVI

STRATEŠKI CILJ 1. Umrežavanje i ostvarivanje suradnje sa srodnim organizacijama i institucijama

- 1.1. nastaviti s ostvarivanjem suradnji i umrežavanja sa srodnim nevladinim organizacijama te javnim tijelima i institucijama, na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini,
- 1.2. jačati uspješno uspostavljene suradnje,
- 1.3. uspostavljati međunarodne suradnje i umrežavanje s međunarodnim organizacijama, osobito sa srodnim organizacijama i mrežama koje su aktivne na EU razini,
- 1.4. nastaviti provoditi istraživanja i analize stvarnih potreba potencijalnih korisnika programa Udruge, članova partnerskih organizacija, vlastitih članova, i usmjeravanje projekata sukladno potrebama,
- 1.5. daljnji razvoj partnerskih i suradničkih projekata sa svim relevantnim dionicima,
- 1.6. informirati potencijalne korisnike, članove partnerskih organizacija kao i vlastite članove o relevantnim analizama problema u području djelovanja Udruge, razvijenim programima i projektima te planovima u području edukacije i rehabilitacije korisnika.

Nositelji: Skupština, Predsjedništvo, Predsjednica, zaposlenici i volonteri.

STRATEŠKI CILJ 2. Praćenje zakonske regulative i aktivno sudjelovanje u kreiranju relevantnih politika

- 2.1. aktivno pratiti i analizirati postojeći zakonski okvir; nacionalno, EU i međunarodno zakonodavstvo, u području obrazovanja, vaninstitucionalnog i cjeloživotnog učenja, temeljnih ljudskih prava, socijalne politike, politike zapošljavanja i u drugim sferama od interesa za korisnike i partnere,
- 2.2. analizirati sve promjene, uključujući implementaciju postojećih i novih zakona i propisa, s ciljem analize unapređenja sustava potpore ciljanim skupinama,
- 2.3. lobirati i zagovarati unapređenja, poboljšanja i zaštitu temeljnih ljudskih prava ciljanih skupina,

- 2.4. zagovarati jače sudjelovanje ciljnih skupina u donošenju odluka i kreiranju javnih politika.

Nositelji: Skupština, Predsjedništvo, Predsjednica

STRATEŠKI CILJ 3. Razvoj programa i projekata, prikupljanje nepovratnih sredstava i realizacija programa/projekata

- 3.1. ojačati kapacitete i temelj za razvoj kvalitetnih projekata utemeljenih na stvarnim potrebama korisnika,
- 3.2. ojačati kapacitete i pripremu za prikupljanje nepovratnih sredstava,
- 3.3. uspješno realizirati postojeće; započete i/ili razvijene projekte i projektne ideje,
- 3.4. održati komunikacijsku platformu i burzu rada „Drugo lice invalidnosti“ i učiniti je samoodrživom,
- 3.5. osigurati sustavno financiranje projekta „Baš smo cool tako jednaki, a tako različiti“, kako bi postao redovni program neformalne edukacije u osnovnim školama,
- 3.6. ojačati postojeća i uspostaviti nova čvrsta partnerstva sa srodnim udrugama, institucijama, privatnim sektorom i tijelima javne vlasti za provedbu projekata,
- 3.7. postići kontinuitet razvoja novih i kvalitetnih projekata edukacije, osnaživanja, socijalne integracije i reintegracije, te osposobljavanja za samostalan život i rad socijalno osjetljivih društvenih skupina definiranih Statutom,
- 3.8. postići kontinuitet u uspješnom financiranju i provedbi projekata i programa Udruge.

Nositelji: Predsjedništvo, Predsjednica, članovi i članice Skupštine, zaposlenici, partneri, suradnici, edukatori.

STRATEŠKI CILJ 4. Jačanje institucionalnih kapaciteta udruge

- 4.1. osigurati stabilnost financiranja zaposlenih osoba u Udruzi,
- 4.2. osigurati uvjete za nova zapošljavanja,
- 4.3. po potrebi angažirati vanjske stručne suradnike/ce, edukatore, trenere...

- 4.4. ojačati kapacitete projektnih timova za razvoj i provedbu projekata; ulagati u dodatnu edukaciju i usavršavanje kadra, stalno zaposlenih, suradnika i volontera,
- 4.5. ojačati razmjenu iskustava i resursa s drugim nacionalnim i međunarodnim srodnim organizacijama i institucijama,
- 4.6. projekte razvijati i implementirati u partnerstvu sa suradničkim organizacijama, tijelima državne, regionalne i lokalne uprave, javnim institucijama i gospodarskim sektorom, ovisno o potrebama projekata i programa,
- 4.7. osigurati povoljniji i adekvatniji radni prostor za operativno funkcioniranje Udruge, provedbu dijela aktivnosti, edukacija i dr.
- 4.8. pojačati tehničku opremljenost ureda Udruge,
- 4.9. unaprijediti standarde kvalitete rada Udruge.

Nositelji: Predsjedništvo, Predsjednica, članovi i članice Skupštine, zaposlenici.

STRATEŠKI CILJ 5. Osiguravanje financijske samoodrživosti Udruge

- 5.1. pokrenuti gospodarske djelatnosti Udruge u svrhe osiguravanja vlastitih sredstava za sufinanciranje projekata,
- 5.2. razvijati samoodržive projekte koji bi nakon provedbe mogli generirati prihode i kandidirati ih na raspoložive natječaje,
- 5.3. pokrenuti socijalno poduzetništvo s ciljem osiguravanja prihoda za sufinanciranje projekata Udruge.

Nositelji: Predsjedništvo, Predsjednica, članovi i članice Skupštine, zaposlenici, partneri, suradnici, edukatori.

STRATEŠKI CILJ 6. Promocija rada udruge

- 6.1. unaprijediti on-line promociju Udruge putem vlastitih digitalnih promotivnih alata,
- 6.2. unaprijediti promociju Udruge u svim relevantnim medijima: novine, radio, TV, portal, društvene mreže...;
- 6.3. unaprijediti umrežavanje i direktno informiranje svih relevantnih dionika o radu Udruge,

6.4. unaprijediti produkciju i diseminaciju promotivnog materijala.

Nositelji: Skupština, Predsjedništvo, Predsjednica, zaposlenici, partneri.

PRAĆENJE PROVEDBE STRATEŠKOG PLANA

Provedba Strateškog plana pratit će se godišnjom analizom ostvarenja operativnih godišnjih planova i ostvarivanja unaprjeđenja ključnih organizacijskih komponenti. Godišnji izvještaj o realiziranim aktivnostima i postignutim rezultatima bit će prezentiran na Godišnjoj skupštini Udruge i usvojen od strane Skupštine, te dostupan zainteresiranoj javnosti. Tijek provedbe planova pratiti će Predsjedništvo Udruge na redovnim sjednicama tijekom godine. Proces praćenja odvijat će se kvartalno na sastancima Predsjedništva te će obuhvatiti programski i organizacijski aspekt. Pratit će se napredak na upravljačkoj razini, napredak na operativnoj razini, detektirat će se slabosti i predlagati mjere za poboljšanje.

FINANCIJSKA STRATEGIJA

U dosadašnjem razdoblju djelovanja projekti i programi Udruge financirani su isključivo putem natječaja za dodjelu nepovratnih sredstava i to iz sljedećih izvora:

- EU iz Europskog socijalnog fonda, putem programa IPA IV: Razvoj ljudskih potencijala, kroz Potporu programima zagovaranja i motivacije za društveno isključene skupine koju koordinira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva; kroz program „Poboljšanje pristupa tržištu rada osobama s invaliditetom” koji koordinira Hrvatski zavod za zapošljavanje;
- Ured Vlade RH za udruge;
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa;
- Zaklada za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva iz Pule kroz decentralizirani model financiranja koji provodi Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva; kroz program „Mali projekti za bolje sutra”;
- Zinsmeister sponzorstvo MINE-EX - Humanitarne organizacije prijatelja Rotary kluba iz Njemačke;
- Istarska županija;
- Grad Dubrovnik;
- Grad Pula.

Iako je financiranje projekata od strane Europske unije prepoznato kao najvažniji izvor financiranja rada i u idućem razdoblju, te je planirano kontinuirano prijavljivanje projekata na raspoložive natječaje u Europskog socijalnog fonda i Europskog fonda za regionalni razvoj, djelovanje isključivo na projektnoj osnovi te ovisnost o donatorskim sredstvima predstavlja nedostatak i nepovoljno se odražava na programsku i financijsku održivost. U narednom petogodišnjem periodu, jedna od osnovnih strateških odrednica Udruge je osigurati samofinanciranje kroz pokretanje gospodarskih djelatnosti i socijalnog poduzetništva, što će predstavljati važan izvor prihoda Udruge i doprinijeti financijskoj stabilnosti.

Udruga do sada nije bila korisnica trogodišnje Institucionalne potpore stabilizaciji i razvoju Udruge od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva jer nisu bili ostvareni uvjeti za apliciranje na natječaj budući da je Udruga djelovala isključivo na projektnoj osnovi i krajem godine, kada se natječaj raspisuje, standardno nije više imala zaposlenih osoba ili nije imala financijske uvjete. No, ukoliko se uvjeti za prijavu na natječaj za Institucionalnu potporu ne promijene, 2016. godina bi mogla biti prva godina u kojoj će Udruga imati potrebne uvjete za prijavu na ovaj natječaj te će to i učiniti. Zbog nestabilnosti u financiranju projekata i kasnog raspisivanja natječaja za tekuću godinu, osiguravanje institucionalne potpore stabilizaciji i razvoju prepoznato je kao važno u idućem razdoblju. Institucionalna potpora uvelike će doprinijeti stabilizaciji postojećih radnih mjesta te će se svakako nastojati zaposliti još jedna osoba i tehnički bolje opremiti ured.

Udruga će i dalje svoje projekte kandidirati na sve raspoložive nacionalne, europske i međunarodne natječaje.

Udruga **VISOKI JABLANI**
Bilice 37, Rovinjsko Selo,
52210 ROVINJ

